

Cartofilia este o ramură a filateliei care se ocupă cu colecționarea, studierea și expunerea cărților poștale ilustrate.

Timpul a transformat cartea poștală într-un veritabil document de epocă, fixând în acea bucățica de carton viața reală, depunand marturia sa pentru a contempla, studia, analiza trecutul. Într-o formă concisă ne vorbește despre evenimente, oameni, localități, rămânând o fereastră deschisă spre lumea istoriei și culturii. Dincolo de casele ce nu mai există, de peisajele dispărute, stă „memoria ilustratelor”, uneori unicul document ce atestă prezența lor în trecutul noastră.

Strămoșii cărții poștale își trag rădăcinile din cele mai vechi timpuri, acestea reprezentând niște plăci din argilă cu diverse inscripții și imagini. Pentru a păstra „în taină” mesajul acestor plăci, acestea erau acoperite cu un strat subțire din argilă, ce pare a fi și predecesorul plicului poștal. Când tăblița ajungea la destinatar, aceasta era supusă din nou arderii, unde se formau niște aburi care ajutau „să se dezlipească „plicul” de tăbliță. Ulterior, argila a fost înlocuită cu papirusul, pergamentul, coaja de mesteacăn.

În anul **1777**, în Almanach de la petite poste de Paris, se menționa despre „expedierea prin poștă a unor felicitări gravate asemeni cărților de vizită cu un text deschis”. Accesul la mesajul deschis a provocat nemulțumiri, în special în mediul claselor înalte, unde drept urmare a fost „stopat” noul gen de corespondență.

La 30 noiembrie 1865, la Conferința de la Karlsruhe (Germania), dr. Heinrich von Stephan propune introducerea unui nou tip de corespondență, Postblatt, destinată pentru comunicare în formă deschisă. Ideea, prea îndrăzneată pentru acea epocă, și prețul înalt al acestui serviciu nu au permis realizarea acestei inițiative. La 26 ianuarie 1869, Emmanuel Hermann, profesor de economie la Academia militară din Viena, într-o publicație periodică propune administrației poștale naționale „un nou procedeu de corespondență poștală”.

Serviciul poștal austriac, ținând cont de propunerea lui Heinrich von Stephan și de prețul propus de Emmanuel Hermann, la **1 octombrie 1869 emite prima carte poștala din lume**. Era din hârtie de culoare gălbuie, mărimea 123 x 83 mm, cu inscripția Korrespondenz - Karte, la prețul de doi creițari (o jumătate din prețul necesar expedierii unei scrisori). Noul gen de corespondență a avut succes imediat (peste 9 milioane au fost vândute în primul an), fiind acceptat și în alte țări: în 1870 în Marea Britanie, Finlanda, Elveția, în 1871 în Canada, Belgia, Olanda, Danemarca, în 1872 în Rusia, Suedia, Norvegia, Chile, în 1873 în

România

, Franța, Germania, Spania, Serbia, SUA, în 1874 în Italia ș.a.m.d.

Istoria cărții poștale în România începe cu „Legea asupra cărților de poștă” aprobată prin Decretul nr. 789 din 31 martie 1873. În baza raportului oficiilor telegrafice și poșta, pe anii 1873-1874 constatăm că introducerea cărții poștale a „fost bine primită” dacă ținem cont că doar în cinci luni au fost vândute 41.500 de exemplare.

Cea mai timpurie carte poștală românească este datată (după ștampila poștală) în anul 1887, care a circulat din Iași spre Odesa. Este o carte poștală simplă, cu fața verso destinată doar pentru mesaj. Pe fața recto, în dreapta - marca fixă cu nominalul de 10 bani, obliterated de două ștampile poștale uzuale (Iași și Sankt Petersburg).

Prima carte poștală ilustrată de producție manufacturiera (necirculată) a fost concepută și executată „manu propria” de către poetul Al. Macedonski în anul 1888. Prima carte poștală românească a fost pusă în vânzare la 29 august 1894, odată cu inaugurarea la București a Expoziției cooperativelor române, prilej cu care a avut loc și prima expoziție filatelică oficială. A fost tipărită pe trei variante de carton (roșu, galben și albastru), avea un caracter festiv, ocazional, moment ce ni-l demonstrează textul însoțitor: „București 1894. Amintire de la Expoziția Cooperativelor”, reprezentând pavilionul expoziției din Cismigiu.

În anul 1895 librăria lui Carol Muller pune în vânzare cărți poștale ilustrate **Souvenir de Bucarest și Souvenir de Sinaia**

, cu 2 lei bucata, considerate de specialiștii români ca un prim set de cărți poștale ilustrate litografiate din București. Al doilea set este considerat cel ce poartă titlul **Souvenir din București.**

Este necesar de menționat că la dezvoltarea industriei de cartofilie au contribuit esențial și „particularii” care introduceau în circuitul poștal un număr semnificativ de cărți poștale ilustrate (în special cu prilejul sărbătorilor de Crăciun, Paște și Anul Nou). Acest moment a determinat Poșta Română să emită circulara nr. 1855 din 1 februarie 1883, conform căreia respectiva instituție deținea monopolul asupra industriei de cartofilie.

Circulara nr. 43039 din 2 octombrie 1894 a marcat renunțarea Poștei Române la monopolul editării cărților poștale ilustrate, acceptând dezvoltarea acestui produs și de către industria privată, permițându-se francarea cu tariful de 5 bani. Astfel, dacă **până la 1885** cărțile poștale ilustrate se expediau în plicuri cu tarif ca pentru scrisori,

între anii 1885-1894

ele se francuau cu 10 bani (dintre care Poșta Română - 5 bani), iar

din 1894

s-a generalizat tariful de 5 bani. În anul 1905 comerțul cu cărți poștale ilustrate avea o bază materială foarte sigură, drept urmare, în centrul Bucureștiului s-au deschis un șir de magazine

specializate în cartofilie.

Majoritatea autorilor din România care au publicat materiale privind apariția și evoluția cărții poștale românești (în special cea de până la 1905), susțin că cercetarea acestui subiect trebuie să se bazeze pe documente primare cum ar fi: anunțurile, articolele și reclamele din presa vremii referitoare la lansarea pe piață a unor cărți poștale ilustrate cu diverse subiecte, documentele editurilor, librăriilor și tipografiilor care au realizat cărțile poștale, colecțiile de carte poștală aflate la particulari și în instituțiile de cultură, mărturiile unor martori oculari.

Incontestabil, indiferent de timp și regim politic, cartea poștală, pe lângă celelalte rigori, întotdeauna a interesat ca imagine. Autorul imaginii rămâne a fi un „martor” al actului cultural ,fie că e vorba de fotograf, fie de pictor.

Proiecte pe această temă

- [Salutari din Bucuresti](#)
- [Proiectul "La Cetate"](#)
- [Expozitia "Muzica arhitecturii pe Calea Victoriei"](#)
- [Proiect "Inscriptionarea Caili Victoriei"](#)
- [Festivalul organizatiilor nonguvernamentale- ONGFEST](#)